

УДК 7.012:687.016

ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМ ЖІНОЧОГО КОСТЮМА ДЛЯ ВЕРХОВОЇ ЇЗДИ З МЕТОЮ ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНОГО ПРЕДСТАВНИЦЬКОГО ОДЯГУ

НИКОЛАСВА Тетяна, ДАВИДЕНКО Ірина, КУЛЯБКО Денис,
ГЛАДКА Вероніка
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
khmk@knutd.com.ua

В роботі представлено результати дослідження розвитку форм жіночого костюма для верхової їзди XVIII-XIX сторіччя, з метою розробки сучасного представницького одягу для спортивних делегацій. Естетика розробки форми та оздоблення одягу жінок для верхової їзди та мисливства дає надзвичайно цікавий та багатий матеріал в проектуванні сучасних моделей одягу. Особливо важливою є ремінісценція знаково-символічних рис спеціальних форм одягу для спортивного відпочинку у створенні костюмів для представницьких спортивних делегацій на різноманітних форумах, олімпіадах та приймах вищого рівня. Завданням дизайнера стає не тільки досягнення яскравого образного рішення, а й збереження та делікатне відбиття в сучасній формі костюма характерних рис відповідного виду спорту, естетики його впливу на зовнішній вигляд людини та особливості професійного спілкування.

Ключові слова: спортивний відпочинок, верхова їзда, костюм-амазонка, сучасний костюм.

ВСТУП

Вплив спортивного стилю життя на сучасну моду та костюм є безумовним й надзвичайно актуальним. Спортивний відпочинок, в тому числі мисливства та кінний спорт з давніх часів були улюбленою розвагою вищих шарів суспільства. «Золоте століття» в розвитку верхової їзди та полювання припала на кінець XVIII та XIX століття. Законодавцею моди в формоутворенні костюмів для верхової їзди стала Англія, яка створила свій неповторний аристократичний стиль, наблизивши спорт до модних тенденцій суспільного життя. Зовнішні обставини полювання та верхової їзди були надзвичайно ефектними, потребували відповідного комплексу костюма, його колориту та оздоблень.

Особливо виразно та розкішно виглядали дами в амазонках (довгих сукнях особливого крою, для їзди верхи в дамському сідлі). Полювання та виїздка давали можливість не тільки проведення

дипломатичних заходів та обговорення важливих життєвих питань, а й демонстрації останніх модних тенденцій та культури спілкування.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Вивчення представленої проблеми є актуальним для розвитку сучасного дизайн-проекткування, оскільки визначений тип споживача потребує до себе додаткової уваги, значною мірою вийшовши з поля зору світових модельєрів і залишаючись за рамками сучасної моди.

Дослідження форми, крою та засобів оздоблення жіночого костюма для верхової їзди, як прототипу сучасного представницького костюма для спортивних делегацій, дає можливість розробки нових принципів дизайн-проекткування подібних знакових та специфічних за своїми вимогами видів одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Костюм для їзди верхи став однією з форм одягу вихідного дня наприкінці XVIII століття. Увійшло в моду носити одяг для верхової їзди, що був дуже схожий на повсякденний, оздоблений вираженими фалдами і пишною плісированою спідницею. В 1820-30-х роках, як і в минулі десятиліття, амазонкам був притаманний військовий стиль, проте без копіювання чоловічої уніформи. Популярний в 1820-х фасон характеризувався трохи завищеною лінією талії, з рядами гудзиків з обох бортів жакета і високим великим коміром. Ця мода досягла максимуму на початку 1830 року і супроводжувалася заниженою лінією плечей. Мереживо на комірі і манжетах сорочок пом'якшувало загальну картину форменого одягу [1].

Після 1835 року об'ємні рукави зменшилися, і до кінця десятиліття зникли практично зовсім, хоча занижена лінія плечей була в моді до 1870-х років. Рукава і жакети були обтислими і щільно сиділи по фігурі. У 1840 році костюм для верхової їзди містив високий циліндр з вуаллю, сорочку, жакет з чоловічим коміром і краваткою, плащ чоловічого крою і довгу об'ємну спідницю, що діставалася практично до землі, коли дама перебувала в сідлі.

В середині 1850-х з'явився криноліновий каркас, що дозволив підтримати вагу нижніх спідниць. В другій половині XIX століття було розроблено спеціальний крій для спідниць амазонки. Його перестали застосовувати в 1870-х, коли ноги вершниць були захищені бриджами, в разі, якщо спідниця підіймалася. Обручі кринолінів поступово змінювалися на еліптичні, і згодом їх замінили на турнюр і каркас [2]. У 1882 році в фасон амазонок повернувся «природний крій», як і в повсякденному костюмі, без турнюрних каркасів під платтям. Далі увійшли в моду довгі ліфи, що нагадували кірасу. Також з'явилися амазонки в стилі «Принцеса», з коміром і обшлагами з мережива. Нижні спідниці в основному поступилися місцем бриджам зі штрипками навколо черевика, які утримували їх на місці. В останні роки XIX століття орієнтувалися на соціальні цінності Вікторіанської епохи, і костюми для верхової їзди стали більш консервативними (рис.1).

Рис. 1. Гравюри із зображенням вершниць (а – 1825 рік, б – 1847 рік, в – 1862 рік, г – 1886 рік) [5]

В 1894 році Alis M. Hayes у співпраці кравцем з Oxford Street в Лондоні, розробила першу запатентовану безпечну спідницю для амазонки. З часом її форма перетворилась в сучасну спідницю ХХ століття і наступних років у сучасному спортивному одязі.

Жіночі костюми для верхової їзди мали значний вплив на формоутворення сучасного жіночого одягу для спортивного відпочинку [4]. Існує кілька видів костюма для верхової їзди: для полювання, для показових виступів з виїздки, для конкуру. Однак основні складові костюма майже не змінюються: сорочка, краватка, жилет, піджак з фалдами, бриджі та чоботи. На голові у вершниці повинен бути капелюх відповідного кольору, каска або циліндр з вуаллю [3].

В багатьох колекціях відомих світових дизайнерів можна спостерігати характерні риси традиційного одягу для верхової їзди. Такі моделі сучасного жіночого костюма доречно використовувати для спортивного відпочинку та представницьких делегацій (рис. 2).

Рис. 2. Колекція Tommy Hilfinger 2016 [6]

ВИСНОВКИ

На основі вивчення історичного костюма для кінного спорту та мисливства кінця XVIII - початку XX століть, було виокремлено найбільш яскраві елементи формоутворення костюма: крій, форма, елементи оздоблення, комірна чаша, які можуть бути використані при розробці нових моделей сучасного жіночого одягу, що відрізняються покращеними функціональними властивостями та цікавою знаково-символічною формою, що є дуже важливим в проектуванні форм та оздоблення сучасного костюма для представницьких делегацій на різноманітних спортивних форумах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Врангель К. Дамская верховая езда. Издательство: С.Петербург, 1892. 34 с.
2. Глодзинский К. Новейшая, самая практичная, упрощенная метода кройки дамских нарядов. Издатель: К. Глодзинский, Варшава.1883. 169 с.
3. Фадеева И. История костюма для дамской верховой езды. Санкт-Петербург : Любавич, 2014. 126 с.
4. Ніколаєва Т. В., Шафранська Т. В., Гайова І. Л. Дослідження історичного розвитку спортивного одягу в формоутворенні сучасного молодіжного костюма, *Легка промисловість. Індустрія моди*. 2018. №1. С. 20-25
5. Сайт «Pinterest.com» URL: <https://www.pinterest.com/search/pins/>
6. Сайт «Vogue» URL: <https://www.vogue.com/>

NIKOLAEVA T., DAVYDENKO I., KULIABKO D., HLADKA V. RESEARCH FOR WOMEN'S SUIT FOR SHOES FOR RIDING, WITH THE PURPOSE OF DESIGNING MODERN REPRESENTATIVE CLOTHING

The paper presents the results of the study of the development of forms of women's riding gear of the XVIII-XIX centuries, with the aim of developing modern representative clothing for sports delegations. The aesthetics of designing and decorating women's riding and hunting clothes give extremely interesting and rich material in the design of modern clothing models. Particularly important is the reminiscence of sign-symbolic features of special forms of sportswear in the creation of costumes for representative sports delegations at various forums, competitions and top-level receptions. The task of the designer is not only the achievement of a vivid imaginative solution, but also the preservation and delicate display in the modern form of the costume of the characteristic features of the respective sport, aesthetics of its influence on the human appearance.

Key words: sports recreation, horse riding, Amazon suit, modern suit.